

4. Мельник Алла. Використання чат-боту chatgpt у практичній мовній підготовці майбутніх викладачів англійської мови. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка*. Том 177. 2023. № 21. С. 1–8.

5. Леся Серман, Інна Сулейманова, Олександра Медейчук, Тарас Серман. *Інтеграція чат-боту GPT в процес вивчення англійської мови, Science and Education*. 2024. № 1. С. 39.

6. Герасимчук Ю. П., Використання чату GPT в освіті: переваги та недоліки. *Іноваційна педагогіка*. 2024. Випуск 69. Том 1. С. 241.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-479-8-58>

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ В США ТА УКРАЇНІ

Васютинський Є. В.

*здобувач вищої освіти третього рівня
за спеціальністю 011 – Освіта / Педагогіка*

Запорізький національний університет

*Науковий керівник: **Меняйло В. І.***

*доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри загальної та прикладної фізики*

Запорізький національний університет

м. Запоріжжя, Україна

Актуальність проблеми професійної підготовки майбутніх соціальних працівників в Україні полягає в недостатньому рівні інтеграції теоретичних і практичних знань, що негативно впливає на готовність випускників до роботи з різними вразливими категоріями населення. Однією з ключових умов покращення ситуації є вивчення та врахування зарубіжного досвіду, зокрема США, де система підготовки соціальних працівників має довгу історію та пропонує успішні моделі практичної підготовки фахівців, які можуть бути адаптовані до українського контексту.

У США професійна підготовка соціальних працівників ґрунтується на принципах міждисциплінарності та інтеграції теорії з практикою. Навчальні програми включають як традиційні лекційні курси, так і практичні заняття, що проводяться в умовах, максимально наближених до реальних. В Україні ж досі переважає теоретична підготовка, що значно

обмежує можливості студентів набути практичних навичок до початку роботи. Однак, останніми роками в Україні також починають впроваджуватися нові методики, такі як проблемне навчання та кейс-стаді, які сприяють більш ефективній підготовці майбутніх фахівців [2, с. 67; 3, с. 89].

У Сполучених Штатах система підготовки соціальних працівників характеризується гнучкістю та багатогранністю, що включає поєднання теоретичної підготовки з практичними заняттями та клінічними стажуваннями. Програми підготовки соціальних працівників у США, як правило, структуровані у двох основних формах: бакалаврські та магістерські програми соціальної роботи (BSW і MSW). Навчання включає курси з соціальної політики, соціальних досліджень, методів соціальної роботи, а також клінічні практики в реальних умовах, що дозволяє студентам набути необхідних навичок та досвіду. Особлива увага приділяється розвитку культурної компетентності та етичних стандартів професії.

Крім того, американські програми відрізняються інтенсивним використанням інноваційних методик навчання, таких як методики проблемного навчання, кейс-стаді, симуляції та рольові ігри, які сприяють розвитку критичного мислення та здатності приймати рішення в складних ситуаціях. Важливою складовою програм є міждисциплінарний підхід, який інтегрує знання з психології, медицини, права та інших суміжних дисциплін, що дозволяє готувати студентів до роботи в різних соціальних контекстах [1, с. 36].

Підготовка соціальних працівників базується на системному підході, який поєднує теоретичне навчання з інтенсивною практичною підготовкою. Американські навчальні програми орієнтовані на проблемно-орієнтоване навчання (problem-based learning), що передбачає вирішення студентами реальних соціальних кейсів. Важливою частиною програм є стажування, яке охоплює кілька семестрів і дозволяє студентам здобути реальний досвід у соціальних установах [4, с. 4]. Університети США також активно впроваджують інноваційні технології навчання, такі як використання симуляцій, цифрових платформ для комунікації та онлайн-курсів.

Американські освітні установи велику увагу приділяють міждисциплінарному підходу, де студенти отримують знання з різних суміжних галузей, таких як психологія, право, економіка, соціологія. Це дозволяє готувати фахівців, здатних працювати в комплексних умовах соціальної роботи, зокрема з вразливими групами населення [5, с. 21].

В Україні система підготовки соціальних працівників перебуває на стадії реформування і адаптації до сучасних вимог. Освітні програми зосереджуються на теоретичній підготовці студентів, зокрема вивченні соціології, психології, права, соціальної політики та інших дисциплін. Однак, практична складова в програмах часто є обмеженою та недостатньою

розвиненою. Це призводить до того, що випускники не завжди готові до роботи в реальних умовах і потребують додаткового навчання на робочому місці [3, с. 91].

Порівняльний аналіз показав, що системи підготовки соціальних працівників у США та Україні мають як схожі риси, так і значні відмінності. В США підхід до підготовки є більш практико-орієнтованим, з акцентом на інтеграцію теорії та практики, тоді як в Україні освітні програми поки що залишаються здебільшого теоретичними. Однією з ключових відмінностей є також рівень ресурсного забезпечення освітніх програм: американські університети мають доступ до значно більших ресурсів, що дозволяє впроваджувати інноваційні методики навчання та забезпечувати студентам широкий спектр можливостей для практичної підготовки [1, с. 38; 2, с. 71].

Щодо української системи освіти, на наш погляд, важливо розробити програми, що враховують специфіку локальних умов і потреб різних груп населення, а також сприяти міжнародному співробітництву та обміну досвідом між навчальними закладами. Останнє може включати спільні навчальні програми, обмін викладачами та студентами, а також спільні дослідницькі проекти, що дозволять адаптувати найкращі світові практики до локальних реалій [2, с. 72; 4, с. 116].

В обох країнах існують певні проблеми, пов'язані з адаптацією освітніх програм до сучасних умов. У США спостерігається проблема інтеграції нових технологій у навчальний процес, що вимагає постійного оновлення програм і кваліфікацій викладачів. Водночас, американські освітні заклади активно співпрацюють з міжнародними організаціями, що дозволяє впроваджувати новітні методики і технології. В Україні основною проблемою залишається недостатня кількість практичних занять і відсутність системної співпраці між навчальними закладами та соціальними установами. Існує також потреба в оновленні освітніх стандартів відповідно до європейських і міжнародних вимог, що дозволить українським випускникам бути більш конкурентоспроможними на міжнародному ринку праці.

Таким чином, аналіз професійної підготовки майбутніх соціальних працівників в Україні та США виявив низку проблем, які потребують вирішення для підвищення якості освіти в цій сфері. Основними завданнями на найближче майбутнє є впровадження інноваційних методик викладання, адаптація зарубіжного досвіду та посилення практичної складової навчальних програм. Подальші дослідження мають бути спрямовані на розробку нових підходів до навчання, що враховують як міжнародні стандарти, так і специфіку українського соціального контексту.

Література:

1. Гладких Н. М. Підготовка соціальних працівників: Українські реалії та перспективи. *Вісник педагогічної науки України*. 2020. № 5. С. 30–37.
2. Петрова О. О. Міжнародний досвід підготовки соціальних працівників і можливості його адаптації в Україні. *Вісник соціальних наук*. 2019. № 2. С. 65–72.
3. Шевченко Л.А. Інноваційні методики в підготовці соціальних працівників. *Педагогіка і психологія*. 2021. № 4. С. 85–92.
4. Smith, M. & Jones, R. Social Work Education in the United States: Trends and Innovations. New York, 2020. P. 18–25.
5. Johnson, L. Interdisciplinary Approaches to Social Work Education in the USA. Boston : Beacon Press, 2019. P. 10–19.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-479-8-59>

ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ІСТОРИЧНОЇ ОСВІТИ В РАМКАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Висоцька Л. В.

кандидат педагогічних наук,

викладач соціально гуманітарних дисциплін

*Відокремлений структурний підрозділ «Криворізький фаховий коледж
національного авіаційного університету»*

м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

Концепція Нової української школи (НУШ) передбачає радикальне оновлення підходів до навчання, включаючи історичну освіту. НУШ фокусується на розвитку ключових компетентностей, серед яких важливе місце посідає критичне мислення, соціальні та громадянські навички. В історичній освіті це означає перехід від традиційного передавання знань до активного залучення учнів у процес дослідження історичних фактів, аналізу джерел та формування власних висновків.

Мета публікації полягає в аналізі впровадження інноваційних підходів до викладання історії в контексті Нової української школи (НУШ), з акцентом на важливість контрверсійних тем у формуванні критичного мислення та громадянських навичок учнів.

Однією з центральних ідей НУШ є створення освітнього середовища, де учні не лише здобувають знання, але й вчаться їх застосовувати у повсякденному житті. Але важливий і зворотній зв'язок, коли життєвий